

PARIKANNIEMEN

KONTTI

3/2025

Maakuntajohtaja Heini Utunen:

”TAVOITTEEN ON OLTAVA, ETTÄ
KETÄÄN EI JÄTETÄ YKSIN” s.10

PARIKANNIEMEN LASTENKOTI 110 VUOTTA

Parikkalan Saaren kirkon

Orpokotijuhlat

80. kerran

s. 28

Juha Valkeapää:
Hurmoksellinen
herätys synnytti
orpokodin, s. 6

Lapset on hoidettava, maksoi mitä maksoi

Marraskuussa 2024 Parikanniemisäätien hallitus teki päätöksen uuden lastentalon rakentamisesta tilanteesta, jossa vähän yli puolet rakennuksen noin 1.2 miljoonan budjetista oli varattuna. Pankki antoi luottolupauksen lopulle.

Heinäkuussa 2025 alkoivat työt. Tavoitteena on saada valmiiksi uusi lastentalo vanhentuneen tilalle huhtikuussa 2026. Siitä tulee koti seitsemälle lapselle ja työpaikka lähes kymmenelle työntekijälle. Lisäksi rakennukseen tulee kolme itsenäistymisasuntoa aikuistuville nuorille. Ylläpitäjä ja työn ystävät seisovat hankkeen takana.

Parikanniemen lastenkoti tunnetaan paikkana, jossa lapsi on aina ollut keskiössä. Yli 110 vuotta sitten luovutetussa Karjalassa Uukuniemellä toimintansa aloittanut orpokoti siirtyi sodan jälkeen 1949 nykyiselle paikalleen Mikkelin Ristiinaan. Vuonna 1964 orpokodista tuli lastenkoti. Sen taloudessa on nähty kaikki vaiheet. On eletty aika, jolloin julkinen tuki oli pientä ja osa toimeentulosta saatiin omasta maasta ja navetasta. On koettu lomautuksia ja irtisanomisia. On menty nousukausista laskukausiin ja noustu jälleen.

Tutkija **Juha Valkeapää** kirjoitti alkuvuosista tässä lehdessä: "Taloudessa jouduttiin tukeutumaan tavara- ja rahalahjoituksiin. Huoli rahojen riittävydestä oli jatkuvaa ja pakotti polvirukoukseen alkuperäisen esikuvan mukaisesti."

Yksi asia on kuitenkin aina ollut selviö: lapset hoidetaan. Jokainen heistä on arvokas, ja heistä jokaisen takana on tarina lapsesta, joka sai paikan. Jota rakastettiin. Tämän takia uskomme myös tulevaisuuteen.

Edesmennyt hallituksen puheenjohtaja **Erkki Leminen** ja nyt eläkkeellä oleva entinen lastenkodin johtaja **Henrik Ohl**is kävelivät yli 30 vuotta sitten samoilla rannoilla. Henrik valittelei taloushuolia... Erkki pysähtyi ja sanoi hänelle: "Kuule, lapset on hoidettava, maksoi mitä maksoi..."

Teuvo V. Riikonen
Toiminnanjohtaja

Uuden lastentalon rakennustyöt käynnistyivät heinäkuussa. Talo on tarkoitus saada valmiiksi keväällä 2026. Kuva Matti Pasanen.

PARIKANNIEMISÄÄTIÖN LEHTI

Päätoimittaja

Teuvo V. Riikonen

Kustantaja

Parikanniemen Ystävät ry

Parikanniementie 130

52320 Vitsiälä

Nettisivut: www.parikanniemi.fi

[www.lukusali.fi/Parikanniemen Kontti](http://www.lukusali.fi/Parikanniemen_Kontti)

ISSN 2323-7465 (painettu)

ISSN 2323-7473 (verkkojulkaisu)

Toimitus

Meiju Bonsdorff, toimitus ja taitto

Milla Arvio

Petri Tiusanen

Avustajat

Matti Pasanen

Risto Teitinen

Kannen kuva Janita Lautamäki

Toimitusneuvosto

Meiju Bonsdorff, Krista Eskelinen,

Kimmo Jaatila, Thorleif Johansson,

Markku Liukkonen, Marika Lehto,

Kalervo Pöykkö, Teuvo V. Riikonen,

Ari Tähkäpää

Painopaikka

Teroprint Oy, Mikkeli

Tehtävämme on avata lapsille ovi

Vuonna 2023 Suomessa oli Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) tilastojen mukaan lastensuojelun piirissä kodin ulkopuolelle sijoitettuna yli 18 000 lasta. Näistä kiireellisiä sijoituksia oli yli 4500. Huostaan otettuja oli yli 11 000.

Lastensuojelu ei ole vain lukuja, kokonaisbudjetteja ja kulueriä. Lapsi ei ole yhteiskunnalle pelkästään rasite, budjetin ylittäjä ja rekrytointihaasteen tuoja. Lapsi ei ole myöskään yhteiskunnallisen polarisaation syy.

Lastensuojelutyötä tarvitaan, koska kaikkien lasten oikeus turvalliseen, terveeseen ja hyvinvoivaan lapsuuteen ei aina toteudu ilman yhteiskunnan tukea. Lähtökohtana on aina lasten turvallisuuden takaaminen. Mutta se on myös lapsen oikeuksien turvaamista ja perheiden tukemista. Monet perheet kohtaavat haasteita, kuten köyhyyttä, mielenterveys- tai päihdeongelmia.

Lapsen oikeuksien turvaamisessa korostetaan lapsen oikeutta elämään, kehitykseen, suojeluun ja osallisuuteen. Lastensuojelu ei ole vain reagointia ongelmiin, vaan myös ennal-

”

Lastensuojelu ei ole vain reagointia ongelmiin, vaan myös ennaltaehkäisyä.

taehkäisyä. Varhaisella tuella voidaan estää ongelmien kärjistyminen. Myös yhteiskunnan tulee kantaa tästä vastuunsa.

Lapsilla ei ole aina mahdollisuutta puolustaa itseään tai hakea apua. Lastensuojelu on yhteiskunnan tapa kantaa vastuuta heikoimmassa asemassa olevista ja varmistaa, että jokaisella lapsella on mahdollisuus kasvaa turvallisessa ympäristössä. Ilman lastensuojelutyötä moni lapsi jäisi vaille tarvitsemaansa apua.

Entä mikä on lapsen oma osuus? Kasvaa ja kehittyä rauhassa omassa tahdissaan niin fyysisesti, psyykkisesti kuin sosiaalisesti. Lapsen tehtävä on tutkia maailmaa leikin, ihmettelyn ja kokemusten kautta. Lapsen oikeus on saada olla lapsi. Hänellä on oikeus iloon, huolettomuuteen ja turvallisuuteen.

Lapsen tehtävä ei ole kantaa aikuisten vastuuta, vaan nauttia lapsuudestaan ja oppia ilman liiallisia paineita. Lapsi oppii vuorovaikutusta ja yhteisöllisyyttä: Tämä "tehtävä" valmistaa häntä toimimaan aikuisena yhteiskunnassa.

Kristillinen ihmiskäsitys lähtee aina jokaisen ihmisen ainutlaatuisesta arvosta ja pyhyydestä. Jokainen ihminen on Jumalan kuva. Jokainen lapsi on lahja, ja hänellä on oikeus tulla rakastetuksi, suojelluksi ja kasvatetuksi Jumalan tahdon mukaisesti. Lapsen arvo ei siis ole ehdollinen, vaan perustuu hänen olemukseensa Jumalan luomana ja lunastamana olentona. Taivasta varten luotu.

Vuosia sitten olin Parikanniemen lastenkodin pihalla, kun kuulin noin kymmenvuotiaan lapsen äänen. Hän huusi etunimeäni ja antoi sen jälkeen minulle, säätiön toiminnanjohtajalle, selkeän tehtävän: "Tule avaamaan ovi..."

Pysähdyin ja tajusin, että se oli käsky. Menin hänen luokseen ja avasin oven rakennukseen, jossa oli lasten talviurheiluvälineet. Ymmärsin, että olemme täällä sitä varten, että voimme avata lapsille ovia.

Teuvo V. Riikonen

Omat arvot kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin taustalla

Jari Hautamäki
Psykoterapeutti, työnohjaaja, valmentaja

Mistä käsin sinä lähestyt kokonaisvaltaista hyvinvointiasi? Onko esimerkiksi riittävä liikunta sinulle mittari hyvinvoinnista huolehtimiseen? Entä arvioitko hyvinvointiasi riittävästi itsellesi tärkeiden asioiden ja arvojesi perusteella? Mitkä ovat sinun arvosi, ja millainen tarina niiden taustalla on?

Psykoterapiatyössäni huomaan, että erityisesti elämän erilaisissa muutostkohdissa omien arvojen ja itselle tärkeiden asioiden pohdinta tulee ajankohtaiseksi. Keskusteluissa asiakkaan kanssa pysähdymme usein hyvinvointikysymysten äärelle pohtimaan, miten itselle tärkeät asiat oman hyvinvoinnin taustalla ovat toimineet.

Keskusteluissa tarkastelemme elämän eri osa-alueita, joista vain yksi on työ. Sitä, miten tärkeää asiakkaalle on esimerkiksi parisuhde, perhe, ystävät, harrastukset jne. Tästä pääsemme tarkastelemaan hänen nykyhetkeään ja sitä, miten tyytyväinen hän on siihen, miten itselle tärkeät ja arvojen mukaiset asiat toteutuvat. Keskustellen, asiakasta itseään kuunnellen, pyrimme kirkastamaan hänelle itselleen merkityksellistä ja omien arvojen mukaista elämää. Usein

keskustelut tuovat tullessaan myönteisiä muutoksia asiakkaan elämään, josta alkaa tulla enemmän oman näköistä.

Narratiivisuuteen perehtyneenä psykoterapeutina pyrin ohjaamaan keskustelua siihen suuntaan, mistä omat arvot ja itselle tärkeät asiat ovat peräisin, ja siihen, millainen tarina on niiden taustalla. Usein keskusteluissa avautuu tarinoita asiakkaalle tärkeistä henkilöistä, jotka ovat olleet läsnä ja omalla toiminnallaan vahvistaneet huomatuksi ja kuuluksi tulemisen kokemusta.

Millainen tarina on sinun arvojesi taustalla?

Lapsuuden kasvuympäristön vaikutuksia

Asiakkaideni tarinoissa korostuu usein se, ettei elämää ole eletty omien arvojen mukaisesti. Enemminkin siinä näkyvät lapsuudessa opitut mallit ja

tavat, kuinka pitää toimia. Väliällä ne ovat voineet olla asiakkaalle toimivia malleja, mutta usein kuulen myös, miten on opetettu pärjäämään ”ensin työ ja sitten vasta huvi” -ajattelulla. Se on tuottanut ylikorostuneen tavan pärjätä ja suorittaa ilman riittävää itsemyötätuntoa ja armollisuutta itselle.

Myös lapsuuden kiintymyssuhteet ovat usein olleet puutteellisia, mikä on johtanut elämään enemmän muita miellyttäen kuin itseä kuunnellen. Tunteille ei ole myöskään ollut riittävästi aikaa ja tilaa. Tämän myötä on unohtunut, mikä oikeasti on itselle elämässä tärkeää ja omien arvojen mukaista.

Myöskään tunteiden tunnistamisesta, nimeämisestä tai niistä puhumisesta ei ole tullut luontevaa tapaa toimia. On saattanut muodostua toimintatapoja, jotka eivät ole olleet itselle tai läheisille turvallisia.

Tunnekeskeinen työ on Jari Hautamäelle merkityksellistä, ja sen juuret ovat yli 20-vuotta kestäneessä työhistoriassa Lyömättömällä Linjalla. Nykyisin hän toimii psykoterapeuttina sekä esihenkilöiden, johtajien, asiantuntijoiden sekä muiden työntekijöiden työnohjaajana ja valmentajana. Hänen erityisosaamisensa liittyy itsensä johtamiseen ja sen taidon kehittämiseen.

Tunteet ja kuuluvat meidän jokaisen elämään, ja niistä puhuminen osoittaa aitoa ihmisenä olemista. Ne myös yhdistävät meidät toisiimme. Voimme oppia kohtaamaan tunteemme sellaisina kuin ne ovat, ilman että annamme niille liikaa päätöksentekovaltaa.

Näin voimme keskittyä tekoihin, jotka vievät elämäämme omien arvojemme ja tärkeinä pitamiemme asioiden mukaiseen suuntaan.

Kun toteutamme itsellemme tärkeitä ja arvojemme mukaisia asioita, niitä on mukava muistella myös tulevaisuudessa.

”

Tunteet kuuluvat meidän jokaisen elämään, ja niistä puhuminen osoittaa aitoa ihmisenä olemista.

Jari Hautamäen kirjoja:

Perheväkivalta - Käännekohta miehen elämässä. Miessakiry vuonna 1997, toinen painos 1999'

Mikä Minuun Meni? Gummerus 2014. Päivitetty äänikirjaksi 2023.

Lisätietoja: www.linkedin.com/in/jarijuhanihautamäki
www.hautamakitraining.fi

Kokemusmatka miesten tunteisiin. Löydät tästä linkistä: <https://www.valonkide.fi/loytoretkella-podcast-kuuntele>

Hurmoksellinen herätys synnytti orpokodin

Juha Valkeapää, teologian maisteri, pastori

Yksityisen hyväntekeväisyyden suuri nousukausi alkoi autonomisessa Suomessa 1880-luvulla. Esikuvat olivat Saksassa ja Englannissa. Sivistyneistö ja vaurastuva porvaristo toteutti kansalaisuuttaan auttamalla hädänalaisia, erityisesti perustamalla lastenkoteja.

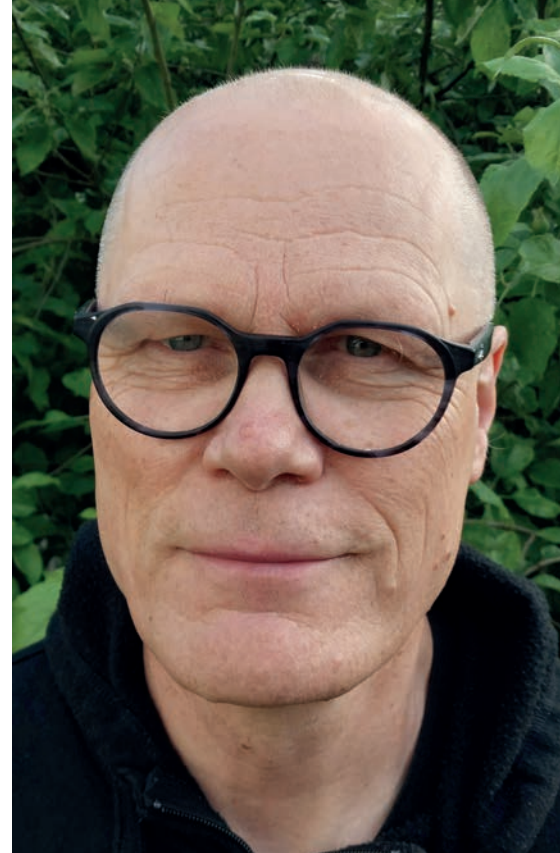
Yksityisen hyväntekeväisyyden suuri nousukausi alkoi autonomisessa Suomessa 1880-luvulla. Esikuvat olivat Saksassa ja Englannissa. Sivistyneistö ja vaurastuva porvaristo toteutti kansalaisuuttaan auttamalla hädänalaisia, erityisesti perustamalla lastenkoteja.

Uukuniemen herätyksen piirissä orpokotia perustavat liittyivät Etelä-Karjalassa Jaakkimassa suurlakkovuonna 1905 puhjenneeseen hurmokselliseen herätykseen, jonka keskeinen henkilö oli unissa-saarnaaja Helena Konttinen (1871–1916). Lasten auttamisesta innostunut viipurilaisen kauppiaan Jaakko Häklin tytär Aini Varski (1886–1961) liittyi Konttisen lähipiiriin Sortavallassa vuonna 1907. Parivuotisen lastentarhankasvattajakurssin Helsingissä käyneen ylioppilaan haaveet omasta

orpokodista saivat uutta pontta, kun hän luki Englannin Bristolissa lastensuojelulaitoksen perustaneen George Müllerin (1805–1898) elämäkerran. Müllerin mukaan varat hyväntekeväisyyteen saataisiin Jumalta uskon rukouksen avulla ihmisiltä pyytämättä. Uskon hengessä tapahtuvassa kutsuustyössä ei tarvitsisi ottaa velkaa.

Malmin kautta Uukuniemelle

Aini Varski tukeutui orpokotisuunnitelmissaan voimakkaasti hengellisen äitinsä Konttisen horrossaarnojen kautta saamaansa ohjaukseen. Konttisen rohkaisemana ja viipurilaisen hovioikeuden asessorin Antti Kiljanderin (1869–1915) tukemana Varski perusti muuttaman lapsen orpokodin Helsingin Malmille keväällä 1911. Varskin unelma mülleriläi-

Juha Valkeapää valmistelee laajaa tutkimusta Uukuniemen herätyksen historiasta. Kirja julkaistaan kesällä 2026.

sestä velattomasta orpokodista murskautui kuitenkin taloudellisten huolten puristuksessa. Useiden sijoituspaikkojen jälkeen lapset päätyivät keväällä 1913 Nurmijärven Nukarille suurtilallinen Edvard Lähdeniemen (1883–1964) maatalon päätyyn. Pian tämän jälkeen Konttisen välityksellä herännyt tilanisäntä sitoutui lastensuojelutyöhön.

Aini Varskin viipurilaiset serkut Väinö Hoikka (1886–1938) ja Aura Lång (1887–1947) olivat tietoisia orpokodin kivikoisista alkuvaiheista. Varski myös johdatti reumaattisista terveyshuolista kärsivneen Väinön Konttisen vaatimatomaan mökkiin Uukuniemelle. Ekstaatikon antamat yksityiskohtaiset hoito-ohjeet kouraisivat toivottoman ylioppilaan ruumista ja sielua. Hengellisen äidin vetovoima oli niin suuri, että Hoikka osti

Syksy 1913 Nurmijärvi, Nukari: keskellä Helena Konttinen, oikeassa alareunassa Aini Varski. Ylhäältä oikealta ensimmäisenä Edvard Lähdeniemi.

Konttisen mökin tiloihin Uukuniemen Parikanniemestä, Parikanjärven rannalta elokuussa 1913. Uudisrakennuksen valmistuttua Hoikan perhe muutti Uukuniemelle keväällä 1914.

Orpokodin tulevaisuuden pohdintoissa Konttisen lähipiiri seurasi herkeämättä unisasaarnaajan horrostilassa saamia ilmoituksia tulevaisuuden suunnasta. Katseet kääntyivät Karjalaan, herätyksen keskeiselle vaikutusalueelle. Tammikuun alussa vuonna 1915 Väinö Hoikka sai kertomansa mukaan Jumalalta ajatuksen oman kotinsa antamisesta orpolasten käyttöön. Vaikka muutosta oli erilaisia näkemyksiä, niin toiminnan tukijoiden kuin henkilökunnan joukossa, Helena Konttisen horrossaarna sinetöi muuton Uukuniemelle kesällä 1915.

Hoikan perheen koti ei ollut riittävä reilun kymmenen lapsen katraalle, ja lisätiloja rakennettiin erityisesti Lähde-

niemen tuella. Lapset muuttivat aluksi lähellä olleeseen Aura Längin kesähuvilaan ja sieltä edelleen uuteen orpokotiin marraskuun alussa 1915.

Uusi orpokoti aloitti toimintansa yhteistaloudessa. Tehtävään kouluttamaton henkilökunta eli karjalaisen suurperheen elämää kutsu-
mustyönä käytännössä lähes palkatta. Karjatilalla tuotettiin pääosa elintarvikkeista ja lapset totutettiin ajan tavan mukaisesti pienten palvelutehtävien kautta työntekoon. Taloudessa jouduttiin tukeutumaan tavara- ja rahalahjoituksiin. Huoli rahojen riittävydestä oli jatkuvaa ja pakotti polvirukoukseen alkuperäisen esikuvan mukaisesti.

Kannatusyhdistys ja elokuun tilipäivät

Orpokotityö organisoitui 1917 Parikanniemen Orpokodin

kannatusyhdistykseksi, jossa oli vain muutamia orpokodin henkilökunnan ulkopuolisia jäseniä. Yhdistys määritteli toimintansa sisällöksi orpokodin ylläpitämisen, hengellisten kokousten järjestämisen ja toiminnasta kertovan lehden julkaisemisen.

Pian Konttisen kuoleman jälkeen hänestä julkaistu K. K. Sarlinin kirjoittama elämäkerta *Eräs meidän ajan profeetta* teki myös orpokotia tunnetuksi.

Hurmoksellisen naisen tilipäivät olivat olleet vuosittain elokuun puolivälissä. Ne jatkuivat säännöllisesti orpokodilla ja loivat pohjaa orpokodin ihmeen jatkumiselle. Konttisen vaatimaton mökki pihapiirissä ja orpokoti muistuttivat juhlavieraita siitä, että Karjalan naisprofeetan vaikutus jatkuu edelleen.

Toivon kintereillä

Erkki Jokinen
Kirjailija, luontokuvaaja ja pastori

Hédi Fried jäi eloon Auschwitzista lähes ainoana suvustaan. Pian vapautumisensa jälkeen hän pääsi muuttamaan Ruotsiin. Vapaassa ja ystävällisessä maassa hän koki, että siellä ei enää ollut huolta siitä, että kauheudet voisivat toistua. Vuosien myötä hän ymmärsi optimisminsa haurauden.

Haastattelun katsoja ei voi olla tuntematta sanojen painoa uurren kasvojen takaa. Romanianjuutalaisen **Hédi Friedin** huolenilmaus kutoutuu kiirehtimättä auki 93-vuotiaan ihmisen viisaudella.

”Luulin, että minun ei enää tarvitsisi pelätä, että jotain sellaista tapahtuisi uudelleen, kun vihdoin vapauduin. Nyt näen tänään merkkejä samoista huolenaiheista, joita havaitsin teini-iässä [1930-luvulla]. Niin voi käydä uudestaan. Riippuu teistä, joille nyt puhun, käykö niin. Toivotavasti tarinani saa aikaan sen, että teillä on voimia vastustaa erilaisia tuulahduksia, jotka levittävät pahuutta. Utopioita, joita jotkut yrittävät toteuttaa. Kun olen kuollut, toivon, että te jatkatte tätä työtä, ettekä anna pahuuden levitä taas kerran.” Hédi Friedin huoli, Ruotsalainen dokumentti 2017, YLE 8.6.2025.

Pahuus

Hédin sanat ovat tärkeä kehoitus valvomiseen ihmiskunnan iltanuotiolla. Kehotus toistuu monta kertaa myös Uudessa testamentissa. *”Käytäkää oikein jokainen hetki, sillä tämä aika on paha”*, huokaisee Paavali. Maailmassa on paljon hyvää ja kaunista, mutta ajan analyysi ei ole muuttunut Paavalin päivistä. Kristityn on edelleen valvottava, jotta pahuus ei löytäisi hänessä kasvualustaa.

Pahuuden todesta ottaminen on ainoa kestävä perusta puhua toivosta. Risti muistuttaa meille pahuuden vakavuudesta. Väkivaltainen kuolema oli Jumalan ainoa väline vastata pimeyden voimaan. Ristillä hän valmisti maailmalle rakkauden uutta luovan lääkkeen pahuuden kahlitsemiseksi.

Erkki Jokinen on käsitellyt pahuuden ja toivon kysymyksiä laajemmin teoksessaan *Ihmisen varjo, esseitä pahuudesta ja toivosta* (Suomen Lähetysseura, 2024).

Hyvyys

Myös hyvyys on totta. Ranskalainen Le Chambon kylä laittoi koko yhteisönä elämänsä vaaraan pelastaakseen natsien vainoamia juutalaisia, erityisesti lapsia. Moni auttajista maksoi hyvyydestään hengellään. Yksilöiden rohkeus tunnetaan paremmin, mutta kokonaisen yhteisön jakama hyvyyden eskalaatio mykistää. (Philip Hallie, *Lest Innocent Blood Be Shed* [Jotta viaton veri ei vuotaisi], Harper 1994.)

Hyvyyttä on kaikkialla tässä maailmassa, mutta ikuisuuden näkökulmasta hyvä tahto ei riitä. Jumalan tahto on kestävä hyvän ainoa perusta.

Toivo

Emme voi rakentaa toivoa ihmisen hyvyydelle. Turkulainen presidentti lausui aikanaan tärkeän viisauden: "Jos emme varmuudella tiedä miten käy, olettakaamme, että käy hyvin". Tämä on kelpo ohje, kun asiat ovat jokseenkin kohdallaan. Mutta kun pahuus voimistuu, olettaminen ei riitä. Jokaisen vastuunsa tuntevan on silloin asetettava osaksi pahan vastustamista.

Kristillinen toivo ei tyydy aikaansa ja sen olosuhteisiin.

Se asettuu rohkeasti sorretun puolelle. Ehkä meidän ei sitenkään pidä "olettaa, että käy hyvin", vaan astua osaksi Jumalan suunnitelmaa rauhan ja oikeuden hyväksi. Toivo on aito vastalause. Profeetan ääni muistuttaa: *"Vie pois minun luotani virsiesi pauhu! Mutta oikeus virratkoon kuin vesi ja vanhurskaus kuin ehtymätön puro."*

Toivo ei tunnusta optimismeja kumppanikseen – eikä pessimismejä. Toivo on siemen, joka itää pimeässä ja kasvaa ylöspäin, kyynelten kastelemana. Tätä "toista toivoa" maa-

ilmamme janoaa hyväuskoisuuden sijaan.

Maaailma on syntynyt Jumalan rakkauden ilmentymänä. Toivon lähde on ollut näkyvillä jo kaiken alussa. Jumalan puoleen kääntymisen tuo meidät tälle lähteelle ja synnyttää meidät Jeesuksen seuraajina elävän toivon kumppaneiksi.

Pakkotyöhön valittuja ajeltupäisiä naisia Auschwitzissa toukokuussa 1944. Juutalainen Hédi Fried (1924–2022) syntyi Romanian Sighetu Marmatieissä. Hän joutui Auschwitzin keskitysleilille 1944. Siellä hänen vanhempansa tapettiin, ja Hédi ja hänen pikkusiskonsa Livia joutuivat pakkotyöhön. Myöhemmin heidät siirrettiin Bergen-Belseniin. Vapautumisensa jälkeen sisarukset tuotiin Ruotsiin. Siellä Fried opiskeli psykologiksi ja kirjoitti useita kirjoja. Hän myös kiersi luennoimassa holokaustista ja rasismista.

Heini Utunen, FT, aloitti Etelä-Savon maakuntajohtajana 2025. Hänellä on kokemusta kahden vuosikymmenen ajalta kansainvälistä tehtävistä niin Yhdistyneiden kansakuntien kuin Euroopan unionin kontekstissa useissa Euroopan ja Aasian maassa.

Maakuntajohtaja Heini Utunen:

”TAVOITTEEN ON OLTAVA,
ETTÄ KETÄÄN EI JÄTETÄ
YKSIN”

Teksti Teuvo V. Riikonen ja Meiju Bonsdorff
Kuvat Heini Utunen ja Etelä-Savon Maakuntaliitto

Etelä-Savon uusi maakuntajohtaja Heini Utunen on kulkenut Pihtiputaan pikkukylältä Brysselin ja Vietnamin kautta Mikkelin Mikonkadulle. Kansainvälisyydestä ja maailmanparannuksesta innostunut Utunen tekee nyt kaiken voitavansa oman maakuntansa asukkaiden parhaaksi.

– Olen akateeminen pätkätyöläinen, joka on ponnistanut syvältä maaseudulta, kuvailee tuore maakuntajohtaja Heini Utunen itseään ja taustaansa.

– Sain maaseudulta hyvän lähdön ja olen mennyt yhdestä tehtävästä toiseen, mutta nyt oli aika palata kotiin.

Utunen haki kahta työpaikkaa, mutta valitsi niistä lopulta Mikkelin. Ratkaisuun vaikuttivat jääkiekkoa pelaavat 14- ja 15-vuotiaat pojat, joille Mikkeli oli ykkösvalinta.

Utunen kertoo, että siirtokarjalaisuus kulkee aina hänen mukanaan, ja sen vuoksi hän pitää itseään myös ennakkoluulottomana ja avarakatseisena, mutta toisaalta myös juurettomana.

– Olen aina ollut innostunut kansainvälisyydestä, välittänyt maailmanparantamisesta ja ongelmien ratkaisemisesta sekä kaikesta yhdessä tekemisestä, riippumatta siitä missä olen.

Utunen kertoo olevansa maaseutuyhteisön kasvattama.

– Se oli tasa-arvoinen yhteisö, myös tytöille. Siksi katson kaikkia samalta tasolta niin työpaikalla, yhteisöissä kuin maailmallakin. Sen opin jo heinäpellolla. Siellä kaikki tekivät sen verran kuin jaksivat. Ja kun ei enää jaksanut, sai tehdä muuta, ja se oli mahtava hetki.

Keskustelukulttuurissa toivomisen varaa

Suomen nykyistä keskustelukulttuuria Utunen pitää huonona.

– Asioista saa olla eri mieltä. On kuitenkin tärkeää, että on jokin mielipide ja sen takana seisotaan, Utunen painottaa.

– Sosiaalinen media on kärjistänyt keskustelukulttuuria. Pidän sivistyksen mittarina sitä, miten kohdataan muut ihmiset.

Utusen mukaan jokaisen pitäisi toimia omalta arvopohjaltaan muita arvostaen. Hän kysyy, mitä olisi tapahtunut, jos näin ei olisi toimittu, kun sodan jälkeen rakennettiin tätä maata.

– Meidän pitäisi luoda sellainen solidaarinen ilmapiiri, jossa kaikkien on hyvä elää. Tulisi tehdä yhteinen Suomisopimus siitä, mihin tätä maata halutaan viedä. Siihen tarvitaan hyvää keskusteluilmapiiriä ja paljon vuorovaikutusta, Utunen peräänkuuluttaa.

Suvaitsemattomuuden sijaan vakauttamista

Myös nykyinen maailmantilanne herättää huolta maakuntajohtajan mielessä.

– Valitettavasti siinä näkyy sivistyksen tila. Se on joko historiattomuutta tai historian vääristelyä. Ei ymmärretä, mitä merkitsee kansojen yhteys. >>>

Sen sijaan otetaan käyttöön suvaitsemattomuuden silmälasit.

Utusen mukaan politiikassa tapahtuu nykyään ihmeellisiä irtiottoja ja tahallista väärinymmärtämistä.

- Ikävä kyllä se on monelle poliitikolle käyttövoima, nyt myös Euroopassa. Suurin osa on kuitenkin hyvän puolella, vähemmän on sotaisia maita.

Utuselle on ollut henkilökohtainen järkytys huomata, kuinka kahtiajakautunut maailma on tällä hetkellä.

- Suomikin on jakautunut monella eri tavalla - taloudellisesti, sosiaalisesti ja alueellisesti - liian monella, Utunen sanoo. - On tehtävä määrätietoisesti töitä yhteiskunnan vakauttamisen eteen, sillä jos alueet jatkavat eriytymistä, myös niiden asukkaat eriytyvät. Siksi tämä tehtävä, jossa nyt toimin, on tärkeä.

Yhteisönä voimme saada paljon aikaan

Erityisen huolestunut Utunen on nuorten huumekuolemista.

Mitä on tapahtunut huolenpidolle, mistä johtuu näköalattomuus, hän pohtii.

- Tarvitaan yhteinen tavoite, että ketään ei jätetä, että kukaan ei jää yksin.

Toinen aihe, joka häntä huolestuttaa, on nuorten koventuneet asenteet.

- Kun seuraan nuoria vaikkapa uimarannalla, kuulen heidän puheissaan rasismia. Se on merkki, josta on syytä olla huolissan. Esimerkiksi Italiassa en sellaista nähnyt. Kollektiivinen kasvatus on sitä, että tähän puututaan, Utunen muistuttaa ja kehottaa jokaista olemaan kiinnostunut, mitä omassa naapurissa tapahtuu, oli sitten kyseessä mummo tai työtön nuori.

- Yhdessä voimme tehdä näille asioille jotain, tuore maakuntajohtaja uskoo.

- Sosiaalinen eriarvoistuminen saa aikaan pahoinvointia. Yksilön ja perheen tasolla syynä on usein varattomuus, jota seuraa näköalattomuus. On kuitenkin monia, jotka ovat kääntäneet menneet voitoksi. He ovat tulleet nähdyiksi ai-

kuisen katseella, Utunen uskoo.

- On paljon nuoria, jotka ovat jääneet liian yksin. Meidän tehtävämme on nähdä ja huomata heidät, pitää heistä kiinni, Utunen linjaa.

Johtamistyyli ja oma esimerkki ratkaisevia

Uutena maakuntajohtajana Utunen on aloittanut työnsä erittäin dynaamisesti. Hän on jalkautunut, mennyt pieniin kyliin, vaatinut päättäjiltä selvitysten sijaan toimenpiteitä, osallistunut pieniin kulttuuritapahtumiin ja vastannut haastattelupyynnöön alle puolessa tunnissa. Kuinka paljon johtamisella voidaan vaikuttaa muutosten aikaansaamiseen?

- Johtaminen on kaikki kaikessa, ja jokainen voi johtaa omalla tasollaan. Meidän kaikkien tulisiakin määrittää itsellemme oma tavoite, Utunen kehottaa.

- Ja vaikka asiat ovat vakavia, voidaan silti olla liikkeellä hyvällä huumorilla, hän lisää

”

**"On tehtävä määrä-
tietoisesti töitä yh-
teiskunnan vakaut-
tamisen eteen, sillä jos
alueet jatkavat
eriytymistä, myös
niiden asukkaat
eriytyvät."**

**Heini Utunen on väitellyt
informaatio- ja viestintätieteissä
Tampereen Yliopistossa ja teh-
nyt monitieteisten maaseutuo-
pintojen maisterikoulun Mikke-
lin yliopistokeskuksessa.**

ja muistuttaa, että jokainen voi myös olla esimerkki omalla elämällään.

Heini Utusella itsellään on kolme kohtaa, joissa hän haluaa toimia esimerkkinä.

– Kaikki lähtee kunnioit-
tavasta puheesta kaikilla tasoil-
la. Siitä alkaa hyvä vire. Toisena
on tasa-arvo, joka meillä kaikilla
on DNA:ssa. Ei vain miesten ja
naisten, vaan eri ihmisryhmien
on oltava tasa-arvoisia. Tasa-ar-
von pitää olla laajasti keskiössä,
silloin kuntien valtionosuudet-
kin hoituvat paremmin. Kol-
manneksi meidän täytyy joskus
päästää irti omista luutuneista
ja juurtuneista kannoistamme.
Esimerkiksi ennen vastus-
tin ydinvoimaa, mutten enää.
Meidän jokaisen pitää tarkistaa
omia näkemyksiämme, mutta
myös median rooli on tässä
suuri, Utunen toteaa ja teroit-
taa vielä lopuksi:

– Meidän kaikkien on oltava
valmiita kantamaan vastuuta.
Silloin kukaan ei jää yksin.

Airan ajatuksia

Kaarisillan rakentajat

Rakastan runoja, ja **Aale Tynnin** Kaarisilta on yksi kauneimmista. *"Toisille annan toiset askareet, vaan sinulta, lapseni, tahdon, että kaarisillan teet."*

Sillanrakentajia tarvitaan enemmän kuin koskaan. Vastakkainasettelu ja kahtiajako syvenyy yhteiskunnassa. Erityisen voimakkaasti se näkyy sosiaalisessa mediassa.

Elämme omissa kuplissamme, vailla yhteyttä toisiin ajatteleviin. On me ja muut. Tätä tukevat somen algoritmit, jotka tuottavat nähtäväksemme omaa ajatteluamme tukevaa sisältöä.

Leimakirveet heiluvat, ja viholliskuvia rakennetaan. Ihmistä ei kohdata yksilönä, vaan jonkin ryhmän edustajana. On uskovaiset, perussuomalaiset, ulkomaalaiset, vihervasemmistolaiset...

"Väärin" ajattelevia vastaan hyökätään ja heitä maalitetaan, yritetään vaientaa. Moni valitsee mieluummin hiljaa olemisen kuin uskaltaa tuoda näkemyksiään julki.

Kuitenkin yhteiskunta ja some olemme me ihmiset. Sinä ja minä. Vain omaan käytökseen ja valintoihin voi vaikuttaa. Jokaisen on hyvä kysyä itseltään, rakennanko muureja vai olenko sillanrakentaja?

Omista arvoistaan ei tarvitse eikä pidä tinkiä. Näkemystään ei tarvitse piilottaa, mutta sen voi tuoda esille ystävällisesti, asiallisesti ja kunnioittavasti. Siten on mahdollista oikeasti vaikuttaa ja saada aikaan muutosta.

Jokainen ihminen on Jumalan kuva. Jokainen ansaitsee tulla nähdyksi, kuulluksi ja kohdatuksi. Kun kohtaavat toisen aidosti kiinnostuneena ja uteliaana, haluten oppia lisää, myös evankeliointi on vaikuttavampaa. Siemen voi oikeasti jäädä itämään keskustelukumppanin mielessä.

"Tee siltä ylitse syövyiden, tee, kaarisilta tee, joka kunniaani loistaa ja valoa säteilee."

Parikanniemen ystävät ja yhteistyökumppanit onnittelevat 110-vuotiasta lastenkotia sekä Orpokotijuhlia, joita vietettiin 80. kerran

Jokainen lapsi ansaitsee huolenpitoa, kasvatusta, turvaa ja hoivaa. Työ lasten ja nuorten eteen on arvokasta, koska se on aina työtä tulevaisuutta varten. Mikkelin kaupunki kiittää Parikanniemisäätiötä sekä toimijoita ja tukijoita – yhteinen vastuu lapsista on koko yhteiskunnan tärkeimpiä tehtäviä. Onnea merkivuoden johdosta ja kaikkea hyvää tulevaan!

Janne Kinnunen
Mikkelin kaupunginjohtaja

Kun orpokoti aloitti työnsä 1915, elettiin ensimmäisen maailmansodan aikaa ja Suomen sisällissota ja itsenäistyminen olivat vielä edessä. Kun 1945 hajalle heitetty Karjalan heimo kokoontui Saaren kirkolle, rauha oli saatu ja itsenäisyys säilytetty kovalla hinnalla.

Maailma muuttuu. Uhat nousevat. Kristittyinä katsomme kohti tulevaisuutta. Olkoon se valoisa!

Onnea ja siunausta työlle!

Ilkka Mattila
Kirkkopalvelujen johtaja
rovasti

Iloitsemme hyvästä yhteistyöstä Parikanniemisäätiön kanssa. Monen ristiinalaisen sydäntä on lähellä perinteinen Parikanniemen kirkkopyhä Mikkelinpäivänä Ristiinan kirkossa ja tunnelmallinen Matka Betlehemiin -jouluvaellus.

Ristiinan alue seurakunnan puolesta toivotan lämpimät onnittelut juhluvuoden johdosta ja Jumalan siunausta tärkeälle työllenne.

Anna Orenius
aluekappalainen
Ristiinan alue seurakunta

Suomen Ekumeeninen Neuvosto haluaa lämpimästi onnitella Parikanniemisäätiötä sen 110-vuotisjuhlavuoden kunniaksi. Tämä merkittävä saavutus on osoitus pitkäjänteisestä työstä ja sitoutumisesta lasten hyvinvoinnin edistämiseen. '

Parikanniemisäätiö on kumppanuusjärjestö Suomen Ekumeenisessa Neuvostossa, ja olemme ylpeitä siitä, että olemme voineet tehdä yhteistyötä ekumeenisella kentällä.

Tänä kesänä juhlitte myös Parikkalan Saaren kirkon Orpokotijuhlien 80-vuotista historiaa. Orpokotijuhlat ovat muistutus siitä, kuinka tärkeää on pitää huolta toisistamme ja tukea toisiamme.

Toivomme, että voitte jatkaa tätä tärkeää työtä vielä monien vuosien ajan ja että voitte antaa valoisan tulevaisuuden kaikille lapsille, jotka tarvitsevat apuanne.

Hyvän Jumalan siunausta ja johdatusta tärkeälle työllenne!

Mayvor Wärn-Rancken
Suomen Ekumeeninen Neuvosto
pääsihteeri

Jokaisella lapsella on oikeus turvalliseen lapsuuteen ja nuoruuteen. Jokaisen lapsen täytyy saada mahdollisuus kasvaa täyteen potentiaaliinsa. Lastensuojelun Keskusliitto onnittelee lämpimästi Parikanniemisäätiön ylläpitämää 110-vuotista lastenkotia. Koska lapset ovat tärkeintä, mitä meillä on!

Ulla Siimes
toiminnanjohtaja
Lastensuojelun Keskusliitto

Parikanniemisäätiön perinteikäs historia lastensuojelussa ja samalla rohkea ja eteenpäin katsova toiminta tukee arvokkaalla tavalla alueemme hyvinvointia sekä ihmisten, ennen kaikkea lasten tulevaisuutta. Rohkeat ajassa elävät investoinnit ja korkea osaaminen luovat turvaa ja mahdollisuuksia myös heikommassa asemassa olevien lasten auttamiseksi, mahdollistaen näin jokaisen lapsen kasvun osaksi Suomalaista yhteiskuntaa. Lasten hyvinvointiin panostaminen on ennen kaikkea panostamista tulevaisuuteen ja jokaisesta huolehtiminen sivistyneen yhteiskunnan perusta. Lämpimät onnittelut 110-vuotiaalle Parikanniemisäätiön lastenkodille ja menestystä uudelle lastentalolle!

Teppo Leinonen
toimitusjohtaja
Etelä-Savon kauppakamari

Seurakuntalainen onnittelee Parikanniemisäätiötä, jonka kesäjuhlat täyttää tänä vuonna kunnioitettavat 80 vuotta. Onnea ja siunausta myös säätiön ylläpitämälle lastenkodille, joka juhlii 110-vuotista taivaltaan.

Kaikkivaltiaan Jumalan huolenpitoa, johdatusta ja taivaallisia siunauksia myös tuleville vuosille!

Sari Savela
päätoimittaja
seurakuntalainen.fi

Onnittelemme Parikanniemisäätiötä Orpokoti-juhlien ja lastenkodin tuplajuhlavuodesta.

Perustoimintansa lisäksi yhteisöllä on perinteisesti ollut merkittävää kustannustoimintaa. Se näyttää jatkuvan vuosittain hyvin elinvoimaisena, kuten myös aktiivisuus kristillisten kustantajien yhteisissä hankkeissa.

Tuomo Korteniemi
puheenjohtaja
Kristilliset kustantajat

"Se oli ja *on* minulle koti"

Kaksi lastenkodin entistä kasvattia kertoo, mitä Parikanniemi heille merkitsee.

Tero Korhonen:

Synnyin Helsingissä kesällä 1986. Minut ja toiseksi vanhin siskoni otettiin huostaan samana vuonna Helsingissä sijaitsevaan lastensuojelulaitokseen Fålkhälsaniin ollessani vielä niin pieni, että minut kastettiin lastensuojelulaitoksessa. Sis-kon kanssa meidät sijoitettiin silloiseen Mikkelin maalaiskuntaan, sijaisperheeseen.

Uskoisi, että tarina saisi tässä kohtaa paremman käänteen, mutta tuokin perhe hajosi, jolloin meidät jouduttiin uudelleen sijoittamaan. Tällä kertaa meidät sijoitettiin Parikanniemen lastenkotiin, silloiseen Ristiinaan, Vitsiälän kylällä. Olin tuolloin noin 3-vuotias.

Se oli viimeisin kerta, kun meidät sijoitettiin uudelleen. Meille annettiin koti, joka pysyi, jonka suojissa sain etsiä itseäni, tarkoitustani, kipuilla hyljätyksi tulemista, elämän julmuutta ja kovuutta. Ajan kuluessa, monen erehdyksen ja vaikeuden, onnellisen hetken ja korjaavan kokemuksen kautta sain lopulta valmiiksi työkalut, joilla pääsin purkamaan pois sen kaiken pahan ja kivun, joka söi minua sisältä.

Tärkeimpänä kaikessa olivat ohjaajat, jotka olivat turvallisia aikuisia. He toimivat tukijalkana maailmassa, joka tuntui pelottavalta ja tuntemattomalta. Omaohjaajani sekä silloinen laitoksen johtaja olivat suuressa osassa vaikuttamassa kasvuuni olemalla roolimalleja aikuisuudesta ja tasapainosta. Vanhimmat siskoni, joiden olemassaoloa elämässäni Pari-

kanniemi tuki, olivat myös isossa roolissa antamassa perspektiiviä kasvulleni.

En tuntenut vanhempiani. Isäni kuoli ollessani kuuden vanha. Äiti ei tullut kuin joi-tain kertoja koko lapsuuteni aikana tapaamaan minua ja minä häntä puoliksi pakotettu-na, puoliksi lapsen sydämellä toivoen jotain, aina kuitenkin tullen enemmän tai vähemmän pettyneeksi. Lopulta äitini sairastui Alzheimerin tautiin ja kadotti muistinsa ja persoonansa. Äiti kuoli ollessani jo yli 30-vuotias.

Jäin vaille vastauksia, mutta se ei haittaa. Miksi? Koska olen

aina kokenut, että tragediassa, jossa en tuntenut vanhempiani, piili myös onnen siemen.

Sain kodin. Sain erilaisen, isomman kodin, isomman perheen. Minun ei koskaan tarvinnut miettiä, onko se oikein, vaan sain omaksua kotini juuri sellaisena kuin se oli. Paikkana, jonne eksyneet ja rikotut sielut kerättiin. Paik-kana, jossa nuo sielut rakastetiin taas ehjiksi.

Tänä päivänäkään en ole löytänyt paikkaa, jossa pääsi-sin samanlaiseen tunteeseen. Toisaalta se on luonnollista. Muita paikkoja en voi kutsua kodikseni.

Minna Kyrrö:

*"Jos tässä paikassa ei ymmärretä
kyyneleitäni,
mihin menen itkemään?
Jos tässä paikassa ei sieluni pääse
lentoon,
mihin menen lentämään?
Jos tässä paikassa en voi esittää
kysymyksiäni,
mihin menen etsimään?
Jos tässä paikassa ei kuulla
tunteitani,
mihin menen kertomaan?
Jos tässä paikassa ei minua
ymmärretä sellaisena kuin olen,
mihin voin mennä olemaan?
Jos tässä paikassa en voi oppia ja
kasvaa,
missä voin olla vain oma itseni?
Jos tässä paikassa ei ymmärretä
kyyneleitäni,
mihin menen itkemään?"*
- William J. Crockett -

Aluksi se oli minulle paikka, jossa pelotti, oloni oli epävarma ja turvaton. Olinhan tottunut jo, että kotia ei välttämättä ole tai paikalla odottaa turvattomat, aggressiiviset ja päihtyneet aikuiset.

Välinpitämättömyys ja kylmä läsnäolo olivat arkea. Siinä olivat lapsen tunteet usein hukassa ja ajatukset täynnä kysymyksiä: Miksi minusta ei välitetä enkä saa kasvaa turvallisesti? Mikä minulla on vikana?

Siellä oli ympärillä vieraita ihmisiä minua odottamassa, mutta vastaanotto oli silti lämmin ja kasvoilla hymy, joka alkuun tuntui hämmentävälle, mutta turvalliselle. En ollut tottunut sellaiseen, vaan ympärillä oli vuosia pyörinyt vain kaaosta.

Muutaman hetken otti valtava kapina, ikävä, ahdistus ja epävarmuus, koska en myöskään ollut tottunut rajoihin ja sitä vähemmän välittämiseen.

Olin vihainen ja pettynyt, mutta myös helpottunut, ettei enää tarvinnut pelätä. Nämä aikuiset eivät hävinneet viereltäni, vaan päivät kuuntelivat ja ottivat vastaan, aidosti välittäen.

Pian olinkin hyväksytty tunteineni, kysymyksilleni sain vastauksia ja olin rakastettu juuri sellaisena kuin olen.

Oloni oli turvallinen ja hyväksyin aikuiset sekä kodin rajoineen, joka minut varmasti pelasti nyky maailman julmuudelta.

Valtavasta nuoruuden kuorimituksesta huolimatta sain kasvaa turvallisesti siipiäni kokeillen ilman hylkäämistä, kyyneleeni otettiin vastaan aidosti kesti ne kuinka kauan tahansa.

Syli oli avoin ja läsnä joka sai aina rauhoittumaan, halaus antoi voimia jaksamaan.

Se oli koti, jossa rajat olivatkin rakkautta, josta voimavaraani, rohkeuteni ja hyvän elämän aikuisuuteni olen saanut.

Kotini on turvani ja tukeni tänäänkin. Kiitos näistä opeista elämään kuuluu kaikille mammoille ja papoille, joilla puhdas, lämmin sydän.

Vilpittömästi välittävä ja kärsivällinen kasvatus on tehnyt minusta MINUT!

Siksi se oli minun ja on minun koti.

"Kotona on aina ovet avooina, olet tervetullut milloin vain. Jos hätä tulee, ollaan kuulolla, aina."

Kotiovelle palatessa vastassa on rauhallisuus, lämmin hymy ja välittäminen. Joka kerta ihmismieli ja sielu pysähtyy rauhallisuuteen, jota jokainen meistä kaipaa.

Saisivatpa kaikki lapset ja nuoret kasvaa ja kokea tämän.

Kiitos, koti!

Entinen pikaluistelija, nykyinen ministeri Mika Poutala:

”Harrastus tukee lasta ja nuorta elämän haasteissa”

Mika Poutala tunnetaan kansainvälisesti menestyneenä pikaluistelijana sekä poliitikkona, jonka nousu ministeriksi on ollut nopea. Tällä kertaa emme kuitenkaan puhu kilpaurheilusta emmekä politiikasta, vaan siitä, millaista oli menettää oma isä kuusivuotiaana.

– Päällimmäinen ajatus on, että niiltä ajoilta minulta on mennyt muisti. Valokuvien kautta joitain muistoja on kuitenkin palannut mieleen takautuvasti, kertoo Mika Poutala lapsuutensa traagisesta kokemuksesta kahvilapöydän ääressä.

Isän menetys jätti jäljen

– Olin Saalemin lastenleirillä, kun isäni menehtyi. Leirin johto päätti antaa minun olla koko leirin ajan tietämätön asiasta. Muutamien päivien päästä äiti sitten kertoi kotona tapahtuneesta. Muistan hämärästi, miltä keittiö näytti. Muuta mielikuvaa ei minulla tilanteesta ole, Poutala kertoo.

– Ei se tullut täytenä yllätyksenä, koska isä oli ollut pitkään sairaalassa syöpähoidoissa. Siinä mielessä olimme osanneet varautua.

Alkuun isän menetys merkitsi kuitenkin pienelle pojalle masennusta ja terapiakäyntejä.

– Välittömät tunteet ovat lapsella varmaan aika samanlaisia kuin aikuisella, Poutala pohtii. – Matkan varrella sitä sitten oppii käsittelemään asioita. Huomaa, millaisia vaikutuksia kokemuksella on ollut elämään.

Varsinaista surutyötä Poutala ei kuitenkaan tunnista koskaan tehneensä.

– Kun olin nuori aikuinen, eräs ystävä nosti aiheen esiin ja totesi, että jossain vaiheessa joudun sen kohtaamaan, viimeistään sitten, kun saan omia lapsia. Olen odottanut, että niin kävisi. Kun ensimmäinen lapsemme täytti 6 vuotta, silloin tajusin, miten nuori olin, kun isä kuoli.

– Muistan ajatelleeni, että onhan minulla edelleen isä, Taivaan isä, joka pitää minusta huolta. Toisaalta mitä vanhemmaksi olen tullut, sen selvemmin olen nähnyt, että menetyksen kaivelemisesta ei ole mitään hyötyä. Elän ihan tasapainoista elämää.

Luistelu harrastuksesta löytyi apu

Kysymykseen, mikä häntä auttoi selviämään surusta, Poutala vastaa:

– Luistelu harrastuksen löytäminen oli siinä tärkeässä osassa.

Poutalan äiti oli tavannut vanhan koulukaverinsa luokkakokouksessa ja saanut kuulla, että tämä harrasti pikaluistelua.

– Tämän sattuman kautta, vaikka en sattumaan uskokaan, mekin lähdimme isoveljeni kanssa kokeilemaan luistelua, Poutala kertoo. – En muista, miten kauan isän kuolemasta oli silloin kulunut. Varmaan useita kuukausia, koska sitä ennen kävin terapiassa.

Harrastuksesta menestyvälle kilpauralle

Oulunkylän tekojääradalta löytyi helsinkiläispojalle paikka, josta tie vei aikanaan maailman huipulle.

– Alussa tärkeää oli, että sain uusia, hyviä kavereita. Lapselle on suuri asia, että saa kokea yhteenkuuluvuutta johonkin ryhmään ja olla osa porukkaa. Myöhemmin tärkeäksi muodostui myös se, että aloin pärjätä. Jo lapsena pärjäsinkin Suomen tasolla hyvin, vaikkakaan mikään ikäkauteni lapsitähti ollutkaan, Poutala muistelee.

Myös palautteen saaminen oli nuorelle urheilijalle kehittymisen kannalta tärkeää.

– Urheilussa puututaan usein niihin asioihin, jotka eivät toimi. Lapselle ja nuorelle on kuitenkin tärkeää saada kuulla myös kehuja, Poutala muistuttaa.

***"Kun ensimmäinen
lapsemme täytti 6
vuotta, silloin tajusin,
miten nuori olin, kun
isä kuoli."***

Ministerinä nuorison asialla

Kesäkuussa Poutala aloitti liikunta-, urheilu- ja nuorisomministerinä, jossa tehtävässä hän pääsee vaikuttamaan itselleen tärkeisiin ja innostaviin asioihin.

- Nyt tavoitteena on saada joka kouluun "Harrastamisen Suomen malli", jossa pyritään siihen, että jokaisella lapsella olisi koulun jälkeen jokin mielekäs harrastus. Se voi olla kulttuuria, liikuntaa tai jotain muuta.

Poutala painottaa, että kansalaisyhteiskunnalla on tässä suuri vastuu.

- Ilman seuroja olisi vaikea kuvitella, miten lasten ja nuorten harrastustoimintaa voitaisiin muuten ylläpitää. Seurojen kautta eri harrastustoimintoihin sitoutuu tavalla tai toisella yli 2 miljoonaa suomalaista.

Poutalan mukaan on monia harrastuksia, jotka eivät ole erityisen kalliita. Sellainen ei myöskään ollut se harrastus, joka auttoi häntä itseään selviytymään.

- Pikaluistelussa vuosimaksu

on 30 euroa, oli silloin ja on nyt. Ensimmäiset omat luistimetkin ostin vasta yläasteikäisenä. Siihen asti sain ne aina lainaksi, Poutala kertoo.

Liikunta edelleen tärkeä osa elämää

Vielä ollessaan yläasteella Poutala pelasi kaksi vuotta jalkapalloa, mutta huomasi siten olevansa enemmän yksilösuorittaja. Jos joukkue hävisi, ei se häntä harmittanut.

- Olen aina rakastanut harjoitella joukkueessa, mutta tunnen itseni parhaiten.

Sopivalla ja hyvällä harrastuksella voi Poutalan mukaansa olla suuri merkitys.

- Kun löytää sen jutun, josta itse innostuu, voi saada palautetta ja löytää muita samanmielisiä, joiden kanssa on mukavaa.

Kansanedustajana ja ministerinä Poutala harrastaa edelleen liikuntaa, vaikka työpäivät ovat täysiä.

- Omien lasten kanssa harrastaminen on nyt tärkeintä. Kesällä olemme pyöräilleet paljon, ja pojat harrastavat

jalkapalloa. Trampoliinillakin tulee pompittua.

Mukavia muistoja Poutalalla on myös vuosilta 2015–2018, jolloin hän vielä kilpaili.

- Asuimme silloin Kanadassa. Sain harjoitella sikäläisten huippujen kanssa hallissa, mutta kaiken vapaa-ajan viettimme upeissa kalliomaaisemissa yhdessä perheen kanssa.

Isän esimerkki kantaa

Palaamme vielä Poutalan omaan lapsuuteen ja isän kaipuuseen. Mitä hän haluaisi kaiken jälkeen sanoa omalle isälleen?

- Kiitos kaikesta. On monia sellaisia asioita, jotka olen halunnut tehdä samalla tavalla kuin isä. Esimerkiksi en ole koskaan juonut alkoholia. Monessa muussakin asiassa olen halunnut olla samanlainen, Poutala tunnustaa. Hän uskookin, että jokainen lapsi, jolla on ollut positiivinen isäsuhde, haluaa olla isänsä kaltainen.

**Teksti Teuvo V. Riikonen ja
Meiju Bonsdorff
Kuva Thorleif Johansson**

Rajalla-dokumenttielokuvan ohjaaja Elina Hyvärinen:

”Rajaseudut olisi pidettävä asumiskelpoisina”

Elina Hyvärisen ohjaama dokumenttielokuva Rajalla sai ensi-iltansa viime keväänä. Se kuvaa Parikkalan kunnan ihmisten tunteita siitä, millaista on elää itärajan tuntumassa. Tästä ohjaajalla on myös omakohtaista kokemusta, ollut jo lapsuudestaan asti.

– Raja on ollut omassa tietoisuudessani aina, sanoo Helsingissä syntynyt ja nykyään taas asuva, mutta 8-vuotiaana Uukuniemelle muuttanut Elina Hyvärinen. Jo sitä ennen hän oli viettänyt kaikki kesät äidinpuoleisen isoisänsä talossa, jonka tämä oli rakentanut sodan jälkeen Pyhäjärven rannalle.

– Oli olemassa raja, jonka lähelle ei saanut mennä. Se oli pelottavaa. Äidin suvun historian kautta olin tietoinen, että rajan takana oli heidän entinen kotinsa, Hyvärinen muistelee.

– Kun 8-vuotiaana näin rajan, se oli pelkkä piikkilanka. Sen ali olisi voinut ryömiä. Rajan toisella puolella luonto näytti jatkuvan samanlaisena, mutta raja oli kuitenkin ylittämätön.

Uukuniemeltä maailmalle ja takaisin Suomeen opiskelemaan elokuva-alaa

– Aloitin koulunkäynnin Helsingissä. Ekalla luokalla meitä oli 25 oppilasta, mutta Uukuniemellä koko koulussa oli vain 19 oppilasta. Luokallani meitä oli kolme, joista yksi oli kaksoissiskoni. Yläasteen kävin Kesälahdella ja lukion ensimmäisen Parikkalassa.

Elina Hyvärinen on elokuvaohjaaja, jonka juuret on Uukuniemellä.

Sen jälkeen Hyvärinen lähti opiskelemaan kirjoittamista vuodeksi Oriveden opistoon, minkä jälkeen tie vei Israeliin suomalaisten perustamaan Jad Hashmonan moshaviin ja myöhemmin erääseen englantilaiseen luostariin. Suomeen palattuaan Hyvärinen työskenteli Lahden kaupunginteatterissa kuiskaajana.

Outokummusta löytyi sitten audiovisuaalisen alan linja, ja sieltä Hyvärinen jatkoi ensin Taideteollisen korkeakoulun, sittemmin Aalto-yliopiston elokuvataiteen laitokselle, jossa hän suoritti ensin äänisuun-

nittelijan kandidaatin opinnot ja myöhemmin maisteriopinnot dokumentaarisen elokuvan linjalla.

Dokumenttielokuva nostaa esiin rajaseudulla elävien tunteita

– Idea Raja-elokuvaan syntyi, kun luin uutisen, että Suomen ja Venäjän välinen raja kansainvälistetään. Tarkoitus oli avata raja vuonna 2024, mutta 2022 Venäjä hyökkäsi Ukrainaan, ja 2023 maittemme välinen raja suljettiin kokonaan, Hyvärinen kertoo.

– Jos rajan avaaminen olisi toteutunut, sillä olisi ollut Parikkalan elinkeinoelämälle todella suuri merkitys. Matkailuvirta olisi ollut positiivinen. Tilanne muuttui, kun alkoi sota. Kaikille oli selvää, ettei raja tule aukeamaan.

– Tämä elokuvaprojekti on vahvistanut ajatusta, että nämä alueet olisi pidettävä asumiskelpoisina ja ihmisillä pitäisi olla myös haja-asutusalueella riittävät palvelut. Jos aivan kaikki viedään, kuten terveydenhoito, tietoliikenneyhteydet jne., eläminen käy todella haastavaksi.

– Jo nyt on nähtävissä, että työikäinen väestö näillä

"Kuntavaalit 2021." Kuvakaappaus elokuvasta Rajalla. // @ Koko Production oy, Kuvaaja Jarkko M. Virtanen.

seuduilla vähenee, sanoo Hyvärinen huolestuneena.

Isovanhempien usko ja uukuniemeläinen herätys

– Aikuisena luin isovanhempieni sodanaikaista kirjeenvaihtoa. Mummoni suurin huoli tuntui olevan se, että jos mies kaatuu sodassa, eivätkä tämän tilit Jumalan kanssa ole kunnossa – ei niinkään se, kuoleeko mies, Hyvärinen kertoo.

Hän muistaa, että isovanhempien kirjahyllyssä oli uukuniemeläisestä horrossaarnaajasta, Helena Konttisesta, kertova kirja Eräs meidän ajan profeetta. Hän kertoo selailleen sitä itsekin ja pohtineensa, voisiko se olla hänen seuraavan dokumenttielokuvansa aihe.

– Helenan tarina on poikkeuksellinen ja ansaitsisi tulla kuuluksi, Hyvärinen toteaa.

Kesätoimittajaksi paikallislehden

Jo useana vuonna Hyvärinen on työskennellyt parikkalaisen paikallislehden kesätoimittajana. Hän kertoo, että pestautui alun perin kesätoimittajaksi siksi, että ajatteli

sen olevan hyvää taustatyötä Rajalla-elokuvaan.

– Paikallislehti luo paikallidentiteettiä. Uutinen voi olla mikä vain pienikin asia, ja asioita katsotaan paikallisesta näkökulmasta, Helsingin Kumpulasta Uukuniemelle kesäksi tuleva kolmen lapsen äiti valaisee kesätoimittajan työtään.

– Kotiseutu on minulle rakas, sen perinteet ja tämä yhteisö. Täällä on sellaista pitkää sukupolvien ketjua ja jatkumoa, hän luonnehtii Uukuniemeä.

Orpokotijuhlat kiinnostavat ja kiehtovat

Jo 80-vuoden ajan Parikkalan Saaren kirkon Orpokotijuhlille on elokuussa virrannut suurin joukoin juhlaväkeä. Myös Hyvärinen on juhlilla nähty vieras.

– Saaren kirkko on suosikkikirkkoni, hän tunnustaa. – Eikä ole toista kesätapahumaa, jossa yhden ihmisen tehtävä on pitää tulta yllä viidessä muurinpadassa, joissa ruoka tehdään. Ja ne talkoot! Vaatii vuosien tietotaitoa, miten katokset saadaan koottua.

Siinä on jotain hyvin viehättävää. Nämähän periytyvät, monen talkoolaisen vanhemmat ja isovanhemmat ovat jo olleet mukana talkoissa.

– Kaikki ikään kuin kietoutuu Helena Konttisen henkilöhaamon ympärille. Muutama vuosi sitten haastattelin Saaren juhlilla piispa Seppo Häkkistä. Myöhemmin, kun otin valokuvia juhlilta, huomasin, että piispan seurue oli syömässä samoissa ulkopöydissä kuin muukin juhlaansa. Otin valokuvan, jossa näkyy piispan seurue ja sen takana pyykkinaru, jossa heiluu keittiöpöyrykeitä. Orpokotijuhlilla piispat ja muut valtaapitävät eivät syö omassa kabinetissaan, dramaturgi-ohjaaja kuvaa orpokotijuhlien konstailematonta tunnelmaa.

– Kaikki juhlien puhujat ovat puhumisen ammattilaisia, olivatpa pappeja tai maallikoita, Hyvärinen arvioi. Elokuva-alan ammattilaisena hän kuitenkin erottaa, että maallikoiden puheet ovat usein omakohtaisempia ja tarinallisia.

**Teksti Teuvo V. Riikonen ja Meiju Bonsdorff
Kuva Parikkalan-Rautjärven Sanomat**

Orpokotijuhlien talkoolainen Markku Haakana:

”Kirja on aina kirja”

Markku Haakana on Orpokotijuhlien pitkäaikainen talkoolainen, joka vietti lapsuutensa ja nuoruutensa Saarella, Mairioniemen kylässä. Juhlilla hän palvelee myymällä kirjoja kirjateltassa.

– Lapsuuteni oli onnellinen ja turvallinen. Minulla on siitä paljon kauniita muistoja. Yhtenä niistä, kun sain punaisen kolmi-pyörän. Kissat, koirat ja kanitkin toivat iloa lapsen elämään, Haakana muistelee lapsuuttaan.

Nykyään Savonlinnan keskustassa puolisonsa ja kilpi-konna Aatun kanssa asuva Haakana kertoo aktiivisesta elämästään:

– Nyt olen eläkkeellä ja nautin elämästäni. Täytän päiväni inspiraation mukaan matkustelulla, vapaaehtoistoiminnalla, esimerkiksi SPR:ssä ja kesäisin sen oopperakeräyksessä, sekä seurakunnan toiminnalla.

Orpokotijuhlilla jo lapsuudesta asti

– Tulin Orpokotijuhlille ensimmäisen kerran jo lapsena vanhempieni mukana ja nyt olen ollut juhlilla noin 60 kertaa, Haakana kertoo. Hänen mielestään juhlat ovat joka vuosi yhtä jalot, vaikka ovatkin supistuneet ja myös korona vaikutti juhlien pitämiseen.

– On hienoa, että juhlien perusrunko on pysynyt samana. Sanan ja virsien osuus on juhlilla suuri, samoin talkootyöllä

Markku Haakana on ollut mukana Orpokotijuhlilla jo noin 60 kertaa ja toiminut pitkään myös talkoolaisena. Kirjateltassa hän on ollut myyjänä noin 35 juhlilla.

on iso merkitys. Vuosien mitaan monet ovat siirtyneet ajasta iäisyyteen, mutta onneksi aina tulee uusia vapaaehtoisia mukaan toimintaan, Haakana iloitsee.

– Ruokailuihin sen sijaan on tullut muutoksia etenkin

hygieniasäännösten vaikutuksesta. Paikan päällä valmistetut keitot, riisipuuro ja hedelmäsoppa pitävät pintansa. Uusimpana tulokkaana ovat tulleet grillimakkarat ja letut, kertoo Haakana.

Tarinoita Parikanniemestä

Teuvo V. Riikonen
Silitä minut ehjäksi
Henrik ja Raija Oh-
liksen tarina
5 €
Teuvo V. Riikonen
Uukuniemeläisiä uk-
koja & eukkoja
25 tarinaa
5 €

Teuvo V. Riikonen:
Se oli minulle koti
20 entisen
lastenkotilapsen tarinaa
lapsuudesta aikuisuuteen.

Uusintapainokset:

Erkki Lemisen kirjat kertovat Aura Latvuksen ja Väinö Hoikan elämäntyöstä Parikanniemen orpokodin johtajina.

Orpojen äiti

**Uskon ja
rukouksen mies**

**Danielle Miettinen
– Philippe Gueissaz:**
Orpojen kotijuhlat
Dokumentti
ainutlaatuisen
hengellisen juhlan
historiasta, nykyisyydestä,
kävijöistä ja toteuttajista.

Lauri Konttinen:
**Pelastuksen
vuosi**

Syvällinen luotaus
kirkkovuoden eri
pyhiin.

Tilaukset: Parikanniemen Ystävät ry
toimisto@parikanniemi.fi
0400 744 061 | www.parikanniemi.fi

PARIKANNIEMENYSTÄVÄT RY

31. ELOKUUTA

1. Piet. 5:10-11

Kuinka lyhyeen tekstiin – vain muutamiin sanoihin – apostoli sisällyttääkään koko us-
kovan vaelluksen tärkeimmät perusasiat. Ne
avautuvat näissä jakeissa kolmeen näkymään.

Ensimmäiseksi avataan eteemme, että Ju-
mala on ”kaiken armon Jumala”. Hänen
mielenlaatunsa meitä kohtaan on täynnä
laupeutta, hyvyttä ja anteeksiantamusta
Jeesuksen tähden. Jumala on täydellinen rak-
kaudessaan. Vaikka kuljemme maailmassa
vaikeitakin polkuja, kaikki taipaleet on hyvä
Jumala mitannut, emme ole kulkeneet niitä
yksin. Siellä olemme oppineet tuntemaan
”kaiken armon Jumalaa” lähemmin kuin
helppoina päivinä. Isän silmä on tarkoin
seurannut ja valvonut meitä.

Toiseksi koettelemuksissa väsyneen kat-
se nostetaan päämäärään, jonka Herra on
valmistanut, kirkkauden valtakuntaan,
Olemme saaneet henkilökohtaisen kutsun
sinne. Vapahtaja on myös tehnyt meidät kel-
vollisiksi suureen juhlaansa.

Kolmanneksi eteemme avautuu vielä mat-
kamme lopputaival. Näyttää siltä, että apos-
tolilta lähes loppuvat sanat, kun hän kuvailee,
kuinka tarkoin ja monella tapaa Jumalan omat
valmistetaan ja vahvistetaan aivan perille
pääsyyn asti. Kiitos Jumalalle!

Ulpu Lappi, julistustyöntekijä, Joroinen
Kirjasta LUOJA MEITÄ KANTAA,
toimittaneet Kimmo Jaatila ja Teuvo V. Riikonen,
Parikanniemen Ystävät ry 2024

Kirjaltan kysytyimmät

– Aluksi sain tehtäviä muun
muassa jäätelö/ruokalippujen
myynnissä. Noin 35 vuotta sit-
ten siirryin kirjalteltaan, kun
Matti Neuvonen pyysi minua
siihen, jotta hän voisi siirtyä
juhlakansan puolelle,

Haakana kertoo. Suurin
muutos hänen mukaansa on
ollut kasettien ja cd-levyjen
poisjäänti.

– Vanhoilla orpokotiin liit-
tyvillä kirjoilla on aina kysyn-
tää. Myös virsikirjoja, erityi-
sesti suuritekstisiä, kysytään
aina. Ja tietysti lastenkirjat ovat
suosittuja.

Haakanan mukaansa pa-
perisille kirjoille ja painotuot-
teille riittää edelleen kysyntää,
vaikka kaikki alkaa olla jo digi-
taalisessa muodossa.

– Kirja on aina kirja. Kaikilla
ei ole mahdollisuutta käyttää

digitaalisia välineitä, eivätkä
kaikki osaa niitä käyttääkään.

Vuosien varrella kirjaltella
on ollut monia mukavia kohtaa-
misia. Niillä on kirjamyylle
suuri merkitys:

– Monet tulevat vuosi vuodel-
ta katsomaan, että täällähän me
taas kohdataan, ja se lämmittää
sydäntä.

Teksti Petri Tiusanen
Kuva Markku Haakana

Kirjoja, joiden sanoma kantaa

Aira Kuvaja

PYHÄN PILKAHDUKSIA
Merkintöjä kirjapäiväkirjastani 2022

Kirjapäiväkirja on ylistyslaulu kirjoille, lukemiselle ja tavalliselle arjelle. Lukeminen on aina ollut tärkeä osa Aira Kuvajan elämää. Lukiessaan hän alleviivaa ja tekee muistiinpanoja, pohtii kirjojen sanomaa ja keskustelee kirjailijoiden kanssa. Samalla, kun hän tekee huomioita kirjoista, hän kirjaa omia ajatuksiaan. Kirja sisältää myös kuvia kirjoittajan omasta arjesta sekä muistoista. Näin yksityinen nivoutuu yleiseen.
25 €

LUOJA MEITÄ KANTAA

Toimittaneet Kimmo Jaatila ja Teuvo V. Riikonen

Päivähartauskirja, joka tarjoaa rohkaisevaa, sielunhoidollista ja Kristus-keskeistä sanomaa vuoden jokaiseen päivään. Sitä on ollut kirjoittamassa laaja joukko miehiä, naisia, maallikoita ja teologeja eri puolilta Suomea. Jokaisella kirjoittajalla on jokin yhteys uudenmaailmaiseen herätysliikkeeseen, joka on alusta asti ollut kirjan liike, mutta jolta on puuttunut oma hartauskirja. Luoja meitä on kantanut, ja Luoja meitä kantaa.
25 €

PARIKANNIEMEN
YSTÄVÄT RY

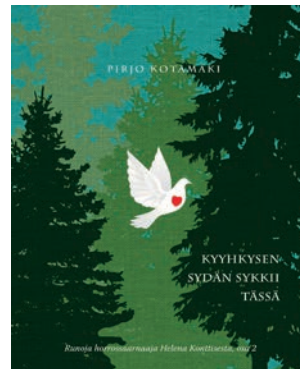
Tilaukset: toimisto@parikanniemi.fi
Puh. 0400 744 061

TULOSSA:

Pirjo Kotamäki

**KYYHKYSEN SYDÄN
SYKKII TÄSSÄ**
Runoja Helena Konttisesta
Osa 2

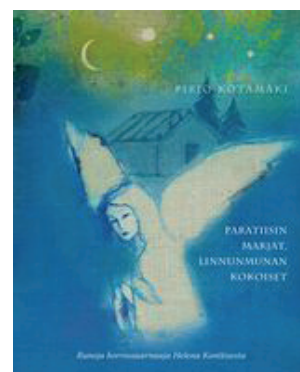
Palkitun runoilijan uusi horrossaarnaajan elämästä kertova runokokoelma ilmestyy syksyn 2025 aikana.
18 €

Pirjo Kotamäki

**PARATIISIN MARJAT,
LINNUNMUNAN
KOKOISET**

Kirjan runoissa kuuluu Helena Konttisen ääni ja nähdään niitä näkyjä, joita hän horrostilassa näki. Pirjo Kotamäki on helsinkiläinen palkittu runoilija.
18 €

Tilaukset:

toimisto@parikanniemi.fi tai 0400 744 061

LUOJA MEITÄ KANTAA

Kimmo Jaatilan ja Teuvo V. Riikosen toimittaman hartauskirjan koskettavat tekstit nyt luettuina hartausvideoina osoitteessa

janoinenlammas.fi

Parikanniemen Ystävät ry:n kustantamassa hartauskirjassa on 46 kirjoittajaa.
Lukijana Teuvo V. Riikonen

Kristilliset Kustantajat Helsingin kirjamesseilla Messukeskuksessa torstaista sunnuntaihin 23.–26.10. klo 10–20

Parikanniemen Ystävät r.y. yhdessä muiden jäsenkustantamoiden kanssa
Aikamedia Oy • Herättäjä-Yhdistys r.y.
• Hiljaisuuden ystävät • Karas-Sana • Kirjapaja / Publiva Oy
• Päivä Osakeyhtiö • Suomen Piilaseura
• Väyläkirjat Oy • sekä yhteistyökumppanina **RADIO del**

VUODEN KRISTILLINEN KIRJA

Vuoden Kristillinen Kirja 2025 -kilpailu

Kahdeksan finalistia julkistetaan Turun kirjamesseilla la 4.10.

Yleisöäänestykseen voi osallistua 4.10. alkaen kirjamesseilla ja kr. kirjakaupoissa sekä verkkosivuilla:
www.vuodenkristillinenkirja.fi

Kilpailun voittaja ja yleisöäänestyksen voittaja julkistetaan Helsingin kirjamesseilla su 26.10.

Tervetuloa tilaisuuksiin!

SYYSKUU

4.9. TAIPALSAARI klo 18, Kesäkauden päätösmessu Lähdekalliolta Lähdekalliontie 61, Lappeenranta, Tiusanen

7.9. MIEHIKKÄLÄ klo 10, Miestenpäivät, messu kirkossa, sen jälkeen Salpalinja-museossa Riikosen luento: Mitä on Lähi-Idän kriisin takana

8.9. HAMINA klo 12, Ystäväpiiri Herrankukkarossa, Tiusanen

8.9. LAPPEENRANTA klo 17, Ystäväpiiri Lappeen seurakuntatalon neuvotteluhuoneessa 5. kerros, Tiusanen

11.9. KITEE klo 13, Ystäväseurat, Kostamo, Tiusanen

11.9. JOENSUU klo 16, Ystäväseurat Pielisensuun kirkon alasalissa, Tiusanen

14.9. KARTTULA klo 10 Messu kirkossa, jonka jälkeen seurat Arja ja Unto Kanniainen Kärkkääläntie 1665 Kuopio, Jyrkämä, Tiusanen

18.9. PUNKAHARJU klo 18, Elämäni laulu, elämäni virsi-tilaisuus Hiukkajoen kylätalolla, Luukkonen, Tiusanen

20.9. LEHTIMÄKI klo 18, Seurat Fagerkullan pappilassa, Isolehto, Riikonen

21.9. HEINÄVESI klo 10, Kirkkopyhä, Vaitinen, Tiusanen

21.9. SOINI klo 10, Kirkkopyhä Soinin kirkossa, Riikonen

21.9. LEHTIMÄKI klo 13, Kirkkopyhä Lehtimäen kirkossa, Riikonen

21.9. KUORTANE klo 18, Seurat Kuortaneen seurakuntatalossa, kahvit klo 17.30, Riikonen

22.9. ALAJÄRVI klo 18, Seurat Kirkontuvassa, kahvit klo 17:30, mukana mm. Raavaat miehet -lauluryhmä ja Riikonen

28.9. LIPERI klo 10, Messu kirkossa ja seurat Herrankukkarossa, Tiusanen

30.9. KERIMÄKI klo 13, Ystäväseurat Seija Kuutilla Heponotkontie 93, Kostamo, Tiusanen

LOKAKUU

5.10. RISTIINA klo 10, Mikkelin-päivän juhla. Messu Ristiinan kirkossa, lounas Valon salissa ja päivätilaisuus Parikanniemen Riihikirkossa, Pasanen, Tiusanen

6.10. HAMINA klo 12:30, Ystäväseurat Herrankukkarossa, Kostamo, Lemetyinen

6.10. LAPPEENRANTA klo 17 Ystäväseurat Lappeen seurakuntatalossa, Kirkkokatu 10, hissillä 5. kerros, Kostamo, Lemetyinen

9.10. KITEE klo 13, Ystäväseurat, Kostamo, Lemetyinen, Arponen

9.10. JOENSUU klo 16, Ystäväseurat Pielisensuun kirkon alasalissa, Arponen, Innanen

10.10. LIPERI klo 13, Ystäväseurat Viinijärven kirkossa, Arponen

12.10. HEINOLA klo 10, Kirkkopyhä, Jyrkämä, Tiusanen

17.10. SIIKAINEN klo 18 Seurat seurakuntatalossa, Vaitinen, Tiusanen

18.10. HONKAJOKI klo 13 Kotiseurat Seppo ja Seija Salosella, Lehmiluomantie 172, Hautala, Vaitinen, Tiusanen

19.10. KANKAANPÄÄ klo 10 Kirkkopyhä Kankaanpään kirkossa, Tiusanen

19.10. KAUAJOKI klo 18 Kirkkopyhä Kauhajoen kirkossa, Tiusanen

23.–26.10. HELSINKI Kirjamesut Messukeskuksessa, Parikanniemen ystävät ry mukana Radio Dein ja kristilisten kustantajien pisteellä

MARRASKUU

1.11. LIETO klo 14, Seurat Liedon pappilassa, Riikonen

2.11. LEPPÄVIRTA klo 10 Messu kirkossa ja seurat Vanhassa pappilassa, Tiusanen

2.11. TURKU klo 11, Messu ja seurat Mikaelin kirkossa, Riikonen

2.11. NAANTALI klo 16 Raamatunopetus seurakuntakeskuksessa, aiheena: Kristityn matka, Riikonen

10.11. HAMINA klo 12:30 Ystäväseurat Herrankukkarossa, Arponen

10.11. LAPPEENRANTA klo 17 Ystäväseurat Lappeen seurakuntatalossa, Kirkkokatu 10, hissillä 5. kerros, Heli Tiusanen

13.11. KITEE klo 13, Ystäväseurat, Kostamo

13.11. JOENSUU klo 16, Ystäväseurat Pielisensuun kirkon alasalissa, Kostamo

14.11. LIPERI klo 13, Ystäväseurat Ylämyllyn seurakuntatalossa, Kostamo

16.11. LAHTI klo 10, Kirkkopyhä Launeen kirkossa, Tiusanen

16.11. KANGASALA klo 18, Majataloilta kirkossa, Ainontie 1. Mukana mm. Riikonen

23.11. SONKAJÄRVI klo 10, Kirkkopyhä ja seurat, Tiusanen

25.11. KERIMÄKI klo 13, Ystäväseurat Seija ja Esko Kososella Tihviintie 71, Ohlis

JOULUKUU

12.–13.12. RISTIINA Matka Betlehemiin -jouluvaellus Parikanniemen lastenkodin maastossa

Parikanniemisäitiö tänään – Teemme työtä, jolla on merkitystä

Parikanniemisäitiö on valtakunnallinen järjestö, joka tekee lastensuojelutyötä Mikkelin Ristiinassa sijaitsevassa lastenkodissa sekä hengellistä julistus- ja diakoniatyötä yhteistyössä evankelisluterilaisten seurakuntien ja monien kristillisten yhteisöjen kanssa.

Parikanniemen lastenkodin (orpokoti vuoteen 1964 asti) syntymisestä tulee 2025 kuluneeksi 110 vuotta. Parikkalan Saaren kirkon Orpokotijuhlat olivat 2025 80. kerran samalla paikalla. Parikanniemen lastenkoti on ollut Mikkelin Ristiinassa yli 75 vuotta.

Parikanniemiäitiö järjestää vuosittain elokuussa Parikkalan Saaren kirkon orpokotijuhlat, www.orpokotijuhlat.fi. Juhlat radioidaan Radio Patmoksen kautta ja striimataan Parikanniemen YouTube kanavalla.

Parikanniemisäitiön kotisivut www.parikanniemi.fi antavat tietoa säätiöstä ja Parikanniemen Ystävät ry:stä sekä niiden toiminnasta.

Parikanniemisäitiö on **Kirkkopalvelujen, Lastensuojelun Keskusliiton ja Mikkelin Keskuskauppakamarin** jäsen sekä **Suomen ekumeenisen neuvoston ja seurakuntalainen.fi -verkkojulkaisun** kumppanuusjäsen.

Parikanniemen Ystävät ry, jossa on noin 800 jäsentä, julkaisee neljä kertaa vuodessa ilmestyvää Parikanniemen Kontti -lehteä. Lehti on myös luettavissa verkossa osoitteessa www.lukusali.fi. Seurakuntalainen.fi sivustolla julkaistaan säännöllisesti lehden artikkeleita, haastatteluja ja blogeja. Parikanniemen Ystävät ry:n Jäsenmaksu on 20 € vuodessa sisältäen lehden paperiversion. Yhdistys on myös Kristilliset kustantajat ry:n jäsen ja julkaisee vuosittain 1–3 uutuuskirjaa tai uusintapainosta.

Parikanniemen kirkkopyhiä järjestetään vuosittain 60–70 seurakunnassa tai kappeliseurakunnassa ja niitä voi usein seurata striimattuina Facebookin kautta.

Facebookissa säätiön sivut ovat nimellä Parikanniemi. Siellä on lyhyitä uutisia säätiön toiminnasta ja tapahtumista niin julistustyön kuin lastenkodin osalta.

YouTubessa Parikanniemellä on muun muassa raamatunopetuksia, hartauksia ja tallenteita kirkkopyhistä usein kahden viikon aikana messuista.

Parikanniemisäitiö on tehnyt viime vuosina satoja radio-ohjelmia **Radio Dein** ja **Radio Patmoksen** kanavilla.

Parikanniemisäitiö tekee yhteistyötä **Janoinenlammas.fi-sivuston** kanssa. Palvelu tarjoaa hengellistä opetusta sisältäviä videoita ja Parikanniemi on toimittanut sivustolle useita sarjoja muun muassa sodasta ja rauhasta sekä raamattuopetuksia eri aiheista. Janoinenlammas.fi on saatavilla myös mobiilisovelluksena.

Parikanniemisäitiö työllistää vuosittain 34–40 henkilötyövuotta ja palkkalistoilla on vuosittain 55–60 henkilöä. Säätiön toiminnanjohtaja on Teuvo V. Riikonen, lastenkodin johtaja Matti Pasanen, hallituksen puheenjohtaja aluekappalainen Markku Liukkonen ja Parikanniemen ystävät ry puheenjohtaja sivistystoimen johtaja, rehtori Kimmo Jaatila.

Parikanniemisäitiön uusitun strategian viisiossa sanotaan: **”Olemme valtakunnallinen, evankelis-luterilaisen kirkon yhteydessä toimiva, itsenäinen ja yhteistyökykyinen sekä digitalisaation ja median merkityksen tunnistava toimija, joka on ydinalueilleen juurtunut ja kasvukeskuksia palveleva hengellinen koti jokaiselle säätiön työssä olevalle sekä sen tukijalle ja ystävälle.”**

Parikanniemisäitiö rakentaa 2025–2026 uuden lastentalon, jonka kokonaisbudjetti on 1,2 miljoonaa euroa. Säätiön vuosibudjetti on noin 2,3 miljoonaa euroa. Parikanniemen lastenkoti on 21-paikkainen, ja siellä on kolme seitsemän lapsen kotiryhmää sekä kolme itsenäistymisasuntoa aikuistuville nuorille.

Lastenkodin yhteydessä järjestetään vuosittain suosittu Matka Betlehemiin -jouluvaellus, johon osallistuu vuosittain yli tuhat kävijää.

Tervetuloa mukaan työn ystäväksi, tukijaksi tai osallistumaan eri tapahtumiin ja toimintaan!

Katso lisää parikanniemi.fi ja orpokotijuhlat.fi

Kristilliset kustantajat koolla Parikanniemessä

Kristilliset kustantajat ry:n hallitus piti kokouksen 6.8.2025 Mikkelin Parikanniemessä.

Paikalla olivat (vas.) **Susanna Mäntyranta**, Sacrum, **Antti Siukonen**, Pipliaseura, **Tuomo Korteniemi**, Väyläkirjat ja (oik.) **Olavi Kumpulainen**, Aikamedia, **Teuvo V. Riikonen**, Parikanniemen Ystävät ry ja **Sari Tikkanen**, Karas-Sana. Poissa oli **Urpo Karjalainen**, Herättäjä-Yhdistys.

Hallituksen jäsenet tutustuivat ennen kokousta Parikanniemen alueeseen, Riihikirkkoon ja uuden lastentalon tonttiin. Lastenkodin johtaja Matti Pasanen ja toiminnanjohtaja kertoivat työstä.

Vuosittain kristilliset kustantajat järjestävät yhteistyössä Radio Dein kanssa Vuoden kristillinen kirja kilpailun ja osallistuvat Helsingin kirjamessuille yhteisellä osastolla. Jäseniä yhdistyksessä on 12.

Lisätietoja www.vuodenkristillinenkirja.fi

USKO ILMAN TEKOJA ON KUOLLUT

19.-26.10.2025

Vastuuvuikko
Ansvarsvekan

Terveisiä Saaren kirkon Orpokotijuhlilta, joita vietettiin nyt 80. kerran

Teksti Teuvo V. Riikonen
Kuvat Teuvo V. Riikonen ja Antero Tykkyläinen

Ministeri Sari Essayah puhui päiväseuroissa.

Puhujia eri puolilta Suomea

Juhlien puhujista kolmannes on aina uusia, ja enemmistö heistä on maallikoita. Tämän vuoden uusia puhujia olivat mm. **Markus Tykkyläinen, Leena-Susanna Mikkonen, Timo Keskitalo, Erkki Jokinen, Risto Kormilainen ja Silja Siira**. Kaikissa seuroissa on aina vähintään kolme puhujaa, ja kaikista puhujista kolmannes on naisia.

Sari Essayah, ensimmäinen ministerivieras Orpokotijuhlilla

Ensimmäistä kertaa Saaren Orpokotijuhlilla vieraili valtioneuvoston edustaja, kun Maa- ja metsätalousministeri **Sari Essayah** puhui päiväseuroissa. Kuulijoita juhla-alueella oli yli tuhat ja Radio Patmoksen sekä Parikkanniemen YouTube -kanavan välityksellä tuhansia. Seurojen lopussa Essayah sai lahjaksi Helena Konttisen lapsenlapselta *Eräs meidän ajan profeetta* -kirjan. Ennen seuroja ministeri vieraili Parikkalan kunnan johdon kanssa läheisellä Neuvosen maitotilalla.

Juhlien puhujia olivat mm. **Reino Letonsaari, Henry Hedman ja Titta Hämäläinen**. Kuvassa oikealla seurakunnan diakoni **Jaana Vaittinen**.

Talkoolaiset tekevät juhlan

Vuosikymmenten ajan vapaaehtoiset ovat olleet tärkeässä osassa juhlien pystytyksessä, erilaisissa palvelutehtävissä koko juhlien ajan sekä purkutalkoissa. Suurin osa on Parikkalasta, mutta viime vuosina heitä on tullut myös muualta aina Kainuusta asti. Talkoolaiset hoitavat mm. kolehdin keruun, ruokahuollon, vartioinnin, liikenteen valvonnan ja kirkon siivouksen.

Motoristit Etelä-Pohjanmaalta ensimmäistä kertaa juhlilla

Marja-Liisa ja Olli Kiukkonen saapuivat Kauha Joelta Saaren kirkonmäelle komealla Yamaha 2000-mallisella moottoripyörällään. "Lähdimme kuuntelemaan sanaa ja samalla lomareissulle", kertoi pariskunta matkansa tarkoituksesta. Heidät sai tullemaan ensimmäistä kertaa juhlille ystävät, jotka ovat innokkaita Parikkanniemen toimijoita. Kiukokset päättivät yllättää ystävänsä.

Viidelle vapaaehtoiselle kultainen ansiomerkki

Juhlien päätösseuroissa muistettiin viittä vapaaehtoistyössä mukana ollutta henkilöä, joille myönnettiin Kirkkopalvelujen seurakuntatyön kultainen ansiomerkki. He ovat kaikki työskennelleet yli 30 vuotta vapaaehtoistyön eri tehtävissä omissa seurakunnissaan, kunnissaan sekä Parikkanniemen ystävätyössä ja Orpokotijuhlien järjestelyissä. Viidestä palkitusta kolme oli paikalla eli **Maija Inget** (vas.) Kuhmosta, **Paula Neuvonen** ja **Timo Neuvonen** Parikkalasta. Paikalle eivät päässeet **Maija Kiiveri** Parikkalasta ja **Ine Pousi** Haminasta. Lämpimät onnittelut kaikille palkituille ja kiitos kaikesta vapaaehtoistyöstä!

Karjalaisen kansan messulla kiitettiin Karjalan kansaa

Juhlamessuna 17.8. oli Karjalaisen kansan messu, jonka on sanoittanut ja säveltänyt **Tapani Nuutinen**. Messulla haluttiin kiittää karjalaista kansaa, joka on ollut mukana juhlilla talkoissa, järjestäjänä ja juhlakansana vuosikymmenten ajan. Juhlamessussa saarnasi Parikkalan eläkkeellä oleva kirkkoherra, lääninrovasti **Erkki Lemetyinen**, joka sanoi saarnassaan: "Meidän on ymmärrettävää, että kaikki mikä meillä on, on lahjaa." Hän viittasi Isä meidän -rukoukseen, jossa mainitaan, mitä kaikkea hyvää meillä on. "Ratkaisevaa ei ole, mitä me omistamme. Olennaista on luotettavuus", tiivistä Lemetyinen saarnansa.

Kaksi kaverusta Kainuusta

Kainuun Kajaanista Orpokotijuhlille tulivat ensimmäistä kertaa **Juho Toivari** (vas.) ja **Karo Rautiainen**. Heidän kolmas kaverinsa, joka on kulkenut lapsuudesta asti Orpokotijuhlilla, oli kutsunut heidät matkalle, mutta ei ollutkaan itse päässyt esteen takia mukaan. "Me päästiin", sanoivat miehet yhdestä suusta. "Hyvältä on kaikki tuntunut. Tässä juhlassa on jotenkin erilainen luonne ja persoonallinen tuoksu. Karjalaisen kansan messu oli mahtava. Perusanoma on ihan raamatullista", sanoivat miehet keittolounaan jälkeen. "Keitto oli hyvää ja annos riittävän iso", sanoivat miehet naurahtaen.

Risto Teittiselle huomionosoitus elämäntyöstä

Juhlien ystäväillalla 16.8. muistettiin Parikkanniemisäätiön pitkäaikaista toimisto- ja taloussihteeri **Risto Teittistä**, joka on ollut säätiön palveluksessa yli 37 vuotta yhdeksän toiminnanjohtajan aikana. Hän on nähnyt talouden monet vaiheet ja tehnyt työnsä erinomaisesti. Säätiön hallituksen esityksestä Keskuskauppakamari myönsi Ristolle kultaisen ansiomerkin tunnustuksena yli 35 vuotta jatkuneesta ansioituneesta ja sitoutuneesta työstä. Lämpimät onnittelut Ristolle!

Karjalaisen kansan messun alussa oli lasten laulutervehdys.

Parikanniementie 130
52320 Vitsiälä
toimisto@parikanniemi.fi

Toimisto- ja taloussihteeri
Risto Teittinen
Puhelin 0400 744 061
Ark. klo 9-15

Säätiön hallituksen puheenjohtaja
Markku Liukkonen, aluekap-
palainen Mikkeli, 0400603907
markku.liukkonen@evl.fi

Toiminnanjohtaja Teuvo V. Riikonen
Puhelin 0400 315 573
teuvov.riikonen@parikanniemi.fi

Pastori Petri Tiusanen
Puhelin 040 753 5553
petri.tiusanen@parikanniemi.fi

Lastenkodin johtaja
Matti Pasanen
Puhelin 040 847 3657
matti.pasanen@parikanniemi.fi

Matkasihteeri Matti Kostamo
Puhelin 0400 245272

Parikanniemisäätiön tilit
DB FI86 8000 1901 5424 99
S-SOP FI54 5271 0420 0130 48

Parikanniemen Ystävät ry
- jäsenyhdistys
- jäsenmaksu, Kontti-lehti, **20 €/vuosi**
- kustannustuotteet
FI95 5271 0420 0445 14 (S-SOP)

Parikanniemisäätiö voi kerätä ja
vastaanottaa lahjoituksia ja
testamentteja työn hyväksi.
Poliisihallituksen keräyslupa:
nro POL-2015-6305. Keräystili.
S-SOP FI63 5271 0420 1411 20

www.parikanniemi.fi

Onnentuvan kesäretki

Parikanniemen lastenkodin Onnentuvan kotiryhmän perinteinen rantaretki suuntautui tällä kertaa Savitaipaleen Lepänkanonlahteen. Ohjelmassa oli mm. aurinkoa, herkkuja ja rentoa yhdessäoloa! Olipa mukavaa!

Teksti HJ, kuva EB

Perhepäivä kokoaa yhteen

Perhepäivä kokoaa vuosittain lapset, ohjaajat ja lasten kutsumat läheiset yhteen. 4.8.2025 mukana oli vanhempia, isovanhempia ja sisarusia. Ohjelmassa oli tikkakisa, saappaanheitto, frisbeegolf ja ilmakivääriammuntaa sekä vanhemmille ja isovanhemmille oma tuokio vastaavien hoitajien kanssa. Päivää vietettiin aurinkoisessa säässä syöden ulkona, ja jokainen sai palkinnon ja taputukset. Odotettuna päivän kohokohtana ja lopetuksena oli karkkisade.

Teksti ja kuva Salla Liukkonen

Parikanniemen lastenkodin kesäretki

Parikanniemen lastenkoti teki tänäkin vuonna jo perinteeksi muodostuneen kesäretken. Koko talon yhteinen retki tehdään aina johonkin huvipuistoon, ja tänä vuonna oli vuorossa Linnanmäki. Retki toteutetaan heti koululaisten kesälomien alettua, ja kohteeseen matkustetaan linja-autolla. Tänä kesänä retkipäivä oli kesäkuun 2. päivä. Kuskina toimi M/S Ainin Otto Ravantti, ja retkelle lähti 18 lasta, 9 ohjaajaa, sairaanhoitajaopiskelija, talonmies Ismo ja Parikanniemen johtaja Matti Pasanen.

Retkelle lähdettiin aikaisin aamulla. Eväät pakattiin, mukaan ja matka kohti Helsinkiä pääsi alkamaan. Evästaukoa vietettiin Heinolan kohdalla, Matkakeitaalla. Retkisämpylät, mehut, kahvit ja muut eväät maistuivat niin lapsille kuin aikuisillekin.

Retkikunta saapui Linnanmäen huvipuistoon heti paikan auettua. Valitettavasti sää ei ollut niin aurinkoinen ja lämmin kuin viime vuoden Särkän-

niemi-retkellä. Siitä huolimatta lapset, nuoret ja ohjaajat lähtivät kieppumaan ja pyörimään huvipuiston laitteisiin. Pienimmät lapset kulkivat laitteista laitteisiin ohjaajien kanssa, ja nuorisoi sai liikkua omissa porukoissaan alueella.

Päivän aikana pidettiin jäätelönsyönti- ja kahvitaukoja, jotta energiatasot eivät laskeneet kiertelyn aikana. Ruokailu tapahtui Linnanmäen ravintoloissa. Lasten suosikki taisi olla tällä kertaa hampurilaisateria limpparilla.

Sateinen huvipuistopäivä piti sisällään mukavaa yhdessäoloa ja hauskoja hetkiä eri huvipuistolaitteissa. Alkuillasta retkikunnan oli aika lähteä linja-autolla takaisin kohti Parikanniemeä. Kotimatalla pidettiin tietenkin vielä iltapalatauko Heinolan Matkakeitaalla. Kesäretki onnistui kokonaisuudessaan hyvin, ja se oli varmasti mukava alku koululaisten kesälomille.

Teksti lina ja Miia. Kuvat Matti Pasanen

TAKA-AJATUS:

Kauan sitten eräillä kaukaisilla mailla virtasi joki, jonka vastapäisillä rannoilla oli kaksi kylää. Joki oli niin leveä ja vuolaasti virtaava, ettei sitä voinut ylittää veneellä eikä uimalakaan, joten kylien asukkaat olivat tottuneet elämään omissa oloissaan eivätkä olleet edes tietoisia toistensa olemassaolosta.

Eräänä päivänä Veikka oli kalastamassa joen töyräällä, kun hän yhtäkkiä katsahti vastarannalle ja terästi näköään. Ihan kuin toisella puolellakin olisi kalastamassa joku! Veikka ei ollut uskoa silmiään, sillä ikinä ennen hän ei ollut nähnyt siellä muita ihmisiä. Mutta totta se oli: kun Veikka katsoi uudestaan, vastarannalla kalastavan seuraan liittyi muutakin ihmisiä.

Veikka juoksi tohkeissaan kertomaan kyläläisille näkemästään: entä jos joen vastarannallakin on kylä! Kyläneuvosto kokoontui heti, ja vähitellen erilaisia epäilyksiä alkoi nousta:

"Entä jos he vievät kalat meidän vesistämme!"

"Tai tulevat valloittamaan kylämme!"

"Ottavat vielä naisemmekin ja ryöstävät omaisuutemme!"

Epäilysten vahvistuessa kyläläisten mieliala ylti yhä hurjemmaksi, kunnes kaikki alkoivat varustautua puolustautumaan kuviteltua viholista vastaan. Ensi töikseen he alkoivat rakentaa korkeaa tähystystornia, josta näkisi joen vastarannalle.

Kun tornin rakentaminen oli vielä kesken, iski yhtäkkiä kova tuulenpuuska. Silloin torni kaatui, niin että sen huippu iskeytyi vastarannalle asti! Kaikki olivat aluksi kauhuissaan, mutta sitten Veikka keksi:

"Entä jos ylitettäisiin joki, nyt kun se on vihdoin mahdollista? Entä jos tutkittaisiin, ennen kuin hutkittaisiin?"

Niinpä Veikka lähti varovasti ylittämään jokea kaatunutta tornia pitkin. Vastarannalla hän kohtasi Saaran, joka oli ollut kalastamassa samaan aikaan hänen kanssaan. Katseet kohtasivat, ja pian nuoret huomasivat, että heillä oli muitakin yhteisiä kiinnostuksen kohteita kuin kalastus.

Nyt kun silta oli olemassa, molempien kylien asukkaat alkoivat vierailla vastarannoilla ja tutustuivat toisiinsa. Lopulta kylät käytännössä

Iiris Kallunki

yhdistyivät ja oppivat kumpikin toisiltaan uusia tapoja, jotka helpottivat molempien elämää.

Saara ja Veikka menivät lopulta naimisiin kummankin kylän vanhimpien siunauksilla.

Pidämmehän mekin huolen siitä, että ennemmin rakennamme siltoja kuin viholliskuvia!

Virsu

Nimimerkki Virsu on Parikanniemen työtä läheltä tunteva, mutta etäämmältä seuraava alle kolmekymppinen mies, joka on kiinnostunut elämästä ja kynäilystä. Kirjoituksissaan hän kommentoi ajankohtaisia aiheita ja kulloistakin teemaa persoonalliseen tyyliinsä.